

Obsah

AUTORI	V
PŘEDMLUVA	XI
INTRODUCTION	XII
ÚVOD	XIII
1. PATOGENEZE A BIOLOGIE METASTATICKÉHO PROCESU	1
<i>Aleš Rejthar</i>	
1.1. Typy nádorového růstu	1
1.1.1. Charakteristika benigních nádorů	2
1.1.2. Charakteristika maligních nádorů	2
1.2. Síření maligních nádorů	3
1.2.1. Lokální síření maligních nádorů	3
1.2.2. Nádorový rozsev	7
1.3. Souhrn	14
1.4. Summary	15
2. OBECNÉ KLINICKÉ ASPEKTY DIAGNOSTIKY A TERAPIE NÁDOROVÝCH METASTÁZ	17
<i>Jan Žaloudík</i>	
2.1. Souhrn	24
2.2. Summary	25
3. MOŽNOSTI INTERVENČNÍ RADIOLOGIE V LÉČBĚ METASTÁZ	27
<i>Igor Suškevič</i>	
3.1. Diagnostické možnosti	27
3.2. Terapeutické možnosti	28
3.3. Souhrn	30
3.4. Summary	30
4. LÉČBA BOLESTI U KOSTNÍCH METASTÁZ	33
<i>Marek Hakl, Pavel Ševčík</i>	
4.1. Farmakoterapie bolesti	33
4.1.1. Neopiodní analgetika	34
4.1.2. Opioidy	34
4.1.3. Adjuvantní analgetika	36
4.2. Paliativní radioterapie	36
4.3. Závěr	36
4.4. Souhrn	37
4.5. Summary	37
5. VÝZNAM FUNKČNÍCH ZOBRAZOVACÍCH METOD V DIAGNOSTICE METASTÁZ – POZITRONOVÁ EMISNÍ TOMOGRAFIE – PET SCAN	39
<i>Jan Žaloudík, Karol Bolčák</i>	
6. PLICNÍ METASTÁZY	47
<i>Ivan Čapov, Václav Jedlička, Adam Peštál, Jan Doležel</i>	
6.1. Možnosti chirurgické léčby plicních metastáz	47
(Václav Jedlička)	
6.1.1. Standardní chirurgická metastazektomie	47
6.1.2. Chirurgická plicní metastazektomie s užitím laseru	48
6.1.3. Ultrazvukový chirurgický aspirátor cavitron (CUSA)	48
6.1.4. Radiofrekvenční ablace plicních metastáz (RFA)	48
6.1.5. Stereotaktická radiochirurgie	49
6.1.6. Regionální plicní perfuze	49

6.1.7.	Závěr	49	6.10.4.	»Tumor doubling time« a jeho vliv na přežívání	70
6.2.	Diagnostika plicních metastáz	49	6.10.5.	Biologická agresivita nádoru a její vliv na přežívání	70
	<i>(Jan Doležel)</i>		6.10.6.	Prognostické skupiny	70
6.3.	Předoperační příprava	53	6.11.	Charakteristika plicních metastáz podle jejich primárního nádorového původu	73
6.3.1.	Kardiologické vyšetření a příprava	53	6.11.1.	Kolorektální karcinom	73
6.3.2.	Pneumologické vyšetření a příprava	54	6.11.2.	Sarkomy	74
6.3.3.	Všeobecná předoperační příprava	56	6.11.3.	Renální karcinom	75
6.3.4.	Pooperační péče	56	6.11.4.	Testikulární nádory	75
6.4.	Historie chirurgické léčby plicních metastáz	56	6.11.5.	Plicní metastázy endokrinního původu	76
	<i>(Ivan Čapov)</i>		6.11.6.	Prs	76
6.5.	Indikace a kontraindikace chirurgické léčby plicních metastáz	57	6.11.7.	Karcinom dělohy	76
	<i>(Ivan Čapov)</i>		6.11.8.	Melanom	77
6.6.	Plicní metastázy bronchogenního karcinomu	59	6.11.9.	Meningeom	77
	<i>(Václav Jedlička)</i>		6.12.	Izolovaná plicní perfúze v léčbě plicních metastáz	77
6.6.1.	Rozlišení mezi metastázou a synchronním ložiskem primárního plicního karcinomu	60		<i>(Ivan Čapov)</i>	
6.6.2.	Rozlišení mezi maligní a benigní (satelitní) lézí	60	6.12.1.	Preparace a technika izolované plicní perfúze u člověka	79
6.6.3.	Metastázy v laloku s primárním nádorovým ložiskem	60	6.12.3.	Intrapleurální hypertermická perfúze cytostatiky	79
6.6.4.	Metastázy v plicním laloku, který neobsahuje primární nádorové ložisko	60	6.13.	Souhrn	79
6.6.5.	Multifokální (nemalobuněčný) plicní karcinom	61		<i>(Ivan Čapov)</i>	
6.6.6.	Závěr	61	6.14.	Summary	80
6.7.	Operační přístup, VATS, kompletnost operace	61			
	<i>(Ivan Čapov)</i>		7.	JATERNÍ METASTÁZY	85
6.7.1.	Operační přístup	61		<i>Jan Wechsler, Igor Penka</i>	
6.7.2.	Videotorakoskopický přístup	62	7.1.	Úvod	85
6.7.3.	Úplnost resekce	63	7.2.	Současný stav	86
6.8.	Rozsah operačního zákroku	64	7.3.	Incidence resekabilních metastáz	86
	<i>(Ivan Čapov)</i>		7.4.	Poznámky k anatomii jater	86
6.9.	Rekurence onemocnění, možnosti retorakotomie	67	7.5.	Klasifikace resekčních postupů	87
	<i>(Ivan Čapov)</i>		7.6.	Diagnostické postupy	87
6.10.	Přežívání, prognóza, prognostické faktory	68		Nukleárně-medicínské metody	88
	<i>(Ivan Čapov)</i>		7.7.	Onkologické základy	89
6.10.1.	Vliv počtu plicních metastáz na dlouhodobé přežívání	68	7.8.	Volba operačního postupu	89
6.10.2.	Vliv »skóre velikosti nádoru« na přežívání	69	7.9.	Obecné zásady	90
6.10.3.	Vztah mezi »disease free interval« a délkom přežívání	69	7.10.	Předoperační příprava	90
			7.11.	Technické aspekty operace	91
			7.12.	Technika disekce jaterní tkáně	91
			7.13.	Ošetření resekční plochy	91
			7.14.	Morbidity a mortalita v souvislosti s resekcí jaterní metastázy	92
			7.15.	Regionální postupy	92
			7.16.	Systémová léčba	93

7.17.	Tumorspecifické aspekty jaterních metastáz	93	10.5.	Mikrometastázy	129
7.17.1.	Jaterní metastázy kolorektálního karcinomu	93	10.6.	Souhrn	130
7.17.2.	Jaterní metastázy nekolorektálního karcinomu	94	10.7.	Summary	130
7.18.	Následná péče a dispensarizace ..	94	11. SPORADICKY SE VYSKYTUJÍCÍ METASTÁZY 133		
7.19.	Souhrn	94	Václav Jedlička		
7.20.	Summary	95	11.1.	Úvod	133
8. NEUROCHIRURGICKÁ PROBLEMATIKA MOZKOVÝCH METASTÁZ 99					
<i>Zdeněk Novák</i>					
8.1.	Úvod	99	11.2.	Metastázy do nadledvin	133
8.2.	Klinická symptomatologie	100	11.3.	Metastázy do sleziny	134
8.3.	Diagnostika	100	11.4.	Metastázy do ledvin	134
8.4.	Diferenciální diagnóza	101	11.5.	Metastázy do pankreatu	134
8.5.	Komplexní terapie	101	11.6.	Metastázy do gastrointestinální oblasti	134
8.6.	Léčba edému mozku	101	11.7.	Peritoneální metastázy	135
8.7.	Chirurgická léčba	102	11.8.	Metastázy do testikulární oblasti	136
8.8.	Radiochirurgie	104	11.9.	Metastázy do ovaríí	136
8.9.	WBRT (whole brain radiotherapy)	105	11.10.	Metastázy do oka	136
8.10.	Chemoterapie	105	11.11.	Metastázy do srdece	137
8.11.	Imunoterapie	105	11.12.	Metastázy do štítné žlázy	137
8.12.	Souhrn	105	11.13.	Metastázy do pleury	137
8.13.	Summary	106	11.14.	Nádory do svalů a měkkých tkání	138
9. KOSTNÍ METASTÁZY 107					
<i>Pavel Janíček</i>					
9.1.	Úvod	107	11.15.	Souhrn	138
9.2.	Klinické příznaky	108			
9.3.	Vyšetření a diagnóza	109			
9.4.	Biomechanické úvahy	112			
9.5.	Léčba	113			
9.5.1.	Celková léčba	113			
9.5.1.1.	Radionuklidové	113			
9.5.1.2.	Bisfosfonáty	114			
9.5.2.	Lokální terapie	115			
9.5.2.1.	Radioterapie	115			
9.5.3.	Operační léčba	116			
9.6.	Souhrn	120			
9.7.	Summary	120			
10. METASTÁZY DO REGIONÁLNÍCH MÍZNÍCH UZLIN 123					
<i>Ivan Čapov</i>					
10.1.	Co znamená pojem zvětšená lymfatická uzlina?	124			
10.2.	Sentinelová mízní uzlina	125			
10.3.	»Skipping« metastázy	126			
10.4.	Problematika lymfadenektomie	126			
11. SPORADICKY SE VYSKYTUJÍCÍ METASTÁZY 133					
<i>Václav Jedlička</i>					
11.1.	Úvod	133			
11.2.	Metastázy do nadledvin	133			
11.3.	Metastázy do sleziny	134			
11.4.	Metastázy do ledvin	134			
11.5.	Metastázy do pankreatu	134			
11.6.	Metastázy do gastrointestinální oblasti	134			
11.7.	Peritoneální metastázy	135			
11.8.	Metastázy do testikulární oblasti	136			
11.9.	Metastázy do ovaríí	136			
11.10.	Metastázy do oka	136			
11.11.	Metastázy do srdece	137			
11.12.	Metastázy do štítné žlázy	137			
11.13.	Metastázy do pleury	137			
11.14.	Nádory do svalů a měkkých tkání	138			
11.15.	Souhrn	138			
11.16.	Summary	138			
12. KOŽNÍ METASTÁZY 141					
<i>Hana Jedličková</i>					
12.1.	Výskyt	141			
12.2.	Mechanismus šíření	141			
12.3.	Klinický obraz	142			
12.4.	Chování metastáz	142			
12.5.	Nejčastěji se vyskytující metastázy do kůže	142			
12.5.1.	Metastázy u karcinomu prsu	142			
12.5.2.	Metastázy maligního melanomu	143			
12.6.	Zvláštní typy kožních metastáz	143			
12.6.1.	Morbus Paget	143			
12.6.2.	Sister Mary Joseph nodule	143			
12.6.3.	Karcinom z Merkelových buněk	143			
12.6.4.	Léčba kožních metastáz	144			
12.7.	Souhrn	144			
12.8.	Summary	144			
13. METASTÁZY NÁDORŮ DĚTSKÉHO VĚKU 147					
<i>Jaroslav Štěrba, Viera Bajčiová, Jarmila Skotáková</i>					
13.1.	Úvod	147			
13.2.	Metastázy dětských nádorů dle jednotlivých orgánů	148			

13.2.1.	Mozek	148
	Způsob vyšetření pacientů s metastázami v CNS	149
13.2.2.	Spinální kanál	149
13.2.3.	Orbita	151
13.2.4.	Ovaria	152
13.2.5.	Lymfatické uzliny	153
13.2.6.	Peritoneum	155
13.2.7.	Srdce a perikard	156
13.2.8.	Plíce	158
13.2.9.	Kostní metastázy	159
13.2.10.	Jaterní metastázy	159
13.3.	Klinický význam, léčba metastáz u nejčastějších solidních nádorů dětského věku	160
13.3.1.	Wilmsův nádor	160
13.3.2.	Neuroblastom	160
13.3.3.	Ewingův sarkom	161
13.3.4.	Kostní metastázy	161
13.3.5.	Osteosarkom	161
13.3.6.	Rabdomysarkom	162
13.3.7.	Plicní metastázy	162
13.3.8.	Non-regionalní lymfatické uzliny	162
13.3.9.	Nádory měkkých tkání, jiné než rabdomysarkom (non-rhabdom soft tissue sarcomas)	162
13.4.	Souhrn	163
13.5.	Summary	163
14. METASTATICKÉ POSTIŽENÍ PERITONEA		
	A PLEURY	167
	<i>Ivan Čapov</i>	
14.1.	Karcinomatóza pleurální dutiny	167
14.2.	Karcinomatóza peritoneální dutiny	168
14.2.1.	Indikace k léčbě	169
14.2.2.	Postup při hypertermické intraperitoneální chemoterapii	169
15. ZÁVĚR		
	<i>Ivan Čapov</i>	
SEZNAM ZKRATEK		
REJSTŘÍK		
171		
173		
175		